

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΡΑ

Ένα αισιόδοξο σενάριο

ΠΡΩΤΗ ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ή

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩ;

ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΟΙΑΖΕΙ ΜΕ ΕΝΑ ΥΠΕΡ-ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟ ΕΛΑΤΗΡΙΟ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟ ΝΑ ΕΚΤΟΞΕΥΘΕΙ – ΜΟΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ «ΑΤΥΧΗΜΑ»

T

ΤΟ 2013 ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΘΟΡΙΣΕΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΓΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ. ΕΝΑ ΜΕΛΛΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ, ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΜΕ ΥΨΗΛΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ, ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΛΑΤΕΙΑΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ.

Η κυβέρνηση δηλώνει ότι θα είναι η χρονιά των μεταρρυθμίσεων, του πρωτογενούς πλεονάσματος, η χρονιά κατά την οποία θα τεθούν οι βάσεις της ανάπτυξης που θα ακολουθήσει από το 2014 και μετά. Οι απαισιόδοξοι θεωρούν ότι θα είναι η χρονιά της καταστροφής, ότι θα εκδηλωθούν οι λαϊκές αντιδράσεις στη λιτότητα με επανάσταση, ότι θα διαλυθεί το πολιτικό σύστημα, ότι θα φύγουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ευρώ. Υπάρχουν όμως και κάποιοι –λίγοι προς το παρόν– αισιόδοξοι, που πιστεύουν ότι αντίθετα με όλες τις δυσσιώπες προβλέψεις, το 2013 θα είναι η πρώτη χρονιά της ανάπτυξης, η χρονιά των μεγάλων ευκαιριών για κέρδη και η χρονιά κατά την οποία θα τεθούν οι βάσεις για την εξυγίανση του πολιτικού κόσμου και της σταθεροποίησης της κοινωνίας.

Τι πιστεύουμε εμείς στο Reporter; Είμαστε ασφαλώς με τους αισιόδοξους με μία μόνο επιφύλαξη.

ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Την επιφύλαξη ότι δεν θα συμβεί το «ατύχημα». Και όταν λέμε «ατύχημα», δεν εννοούμε μια αστοχία της οικονομικής πολιτικής, αλλά την όξυνση της πολιτικής ρητορικής και δράσης, την πολιτική αστάθεια και την κοινωνική βία, οι οποίες μπορεί να προκληθούν από τις κινήσεις αναχρονιστικών πολιτικών και διοικητικών κέντρων, από τη «διαπλοκή» και από τους πανίσχυρους γραφειοκράτες. Όλοι αυτοί μαζί δεν επιθυμούν την εξυγίανση της χώρας και την πρόοδό της, αλλά την παραμονή τους

στην εξουσία, ακόμη και εις βάρος του λαού και του μέλλοντός μας. Η Ελλάδα, λοιπόν, κατά τη γνώμη μας κινδυνεύει μόνο από τους ντόπιους «Εφιάλτες», πράγμα που επανειλημμένα, δυστυχώς, έχει αποδείξει η ελληνική ιστορία.

Κατά τα άλλα θεωρούμε ότι για πρώτη φορά μετά τη Μεταπολίτευση, μέσω βεβαίως μιας πολύ σκληρής, απάνθρωπης και ανθρωποκτόνου συχνά ύφεσης, η χώρα αναζητεί έναν νέο προσανατολισμό, νέο όραμα, ζητεί να ενταχθεί ουσιαστικά πλέον και όχι μόνο «τύποις» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ζητεί την αξιοκρατία, την ισονομία, τη φορολογική δικαιοσύνη, την ελευθερία που δίνουν όλα αυτά στους πολίτες και την υγιή και όχι κρατικοδίαιτη οικονομική ανάπτυξη.

Για να τα επιτύχουμε όλα αυτά, μόνο ένας τρόπος υπάρχει. Η συνεργασία όλων των πολιτικών κομμάτων, η συσπείρωση γύρω από τα φιλοευρωπαϊκά κόμματα, ώστε να μπορέσει η Βουλή να περάσει τις αναγκαίες για τον τόπο μεταρρυθμίσεις. Προϋπόθεση, λοιπόν, είναι οι κυβερνήσεις ευρείας πολιτικής συνεργασίας και η απομόνωση των οπισθοδρομικών πολιτικών, είτε αυτοί βρίσκονται σήμερα στην αντιπολίτευση είτε μέσα στην ίδια την κυβέρνηση συνεργασίας και στα φιλοευρωπαϊκά κόμματα. Η Οικονομία, όσο κι αν αυτό ακούγεται παράδοξο στις σημερινές συνθήκες ύφεσης και ανεργίας, έχει δυνατότητες επανόδου στην ανάπτυξη, μπορεί να γίνει παραγωγική και εξαγωγική, μπορεί να δημιουργήσει γρήγορα θέσεις εργασίας και να σταθεί ξανά στα πόδια της. Πώς θα γίνει αυτό;

ΜΕΙΩΣΗ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΩΝ

Μέσα σε μια τριετία και υπό την ασφυκτική πίεση της τρόικας επετεύχθη μία κτηνώδης μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, οι εισαγωγές μειώθηκαν και οι εξαγωγές αυξήθηκαν. Αυτό σημαίνει ότι η Οικονομία μπαίνει στον σωστό δρόμο, ότι το Δημόσιο αρχίζει να περιορίζεται και ότι ο ιδιωτικός τομέας αντιδρά θετικά: παράγει και εξαγει.

Θα μου πείτε, «το χρέος αυξήθηκε και θα συνεχίσει να αυξάνεται». Ναι, αλλά το χρέος ουσιαστικά το έχουν αναλάβει οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι, τα δημοσιονομικά πλεονάσματα μπορούν να το μειώσουν μελλοντικά, το ίδιο και οι αποκρατικοποιήσεις, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει και τρίτο και τέταρτο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους από τη διεθνή κοινότητα και σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού

Ταμείου το χρέος μας είναι βιώσιμο. Συνεπώς το χρέος δεν είναι σήμερα το μεγαλύτερο πρόβλημά μας: το μεγαλύτερο πρόβλημά μας είναι η ρευστότητα. Και η ρευστότητα εξαρτάται από το αν θα έρθει φρέσκο χρήμα από το εξωτερικό στη χώρα.

ΨΕΚΟ ΧΡΗΜΑ

Το 2013 θα εισρεύσουν για πρώτη φορά από τότε που άρχισε η κρίση, 9,3 δισ. ευρώ κατευθείαν στην Αγορά, για να πληρωθούν τα χρέη του Δημοσίου προς τους ιδιώτες. Τα χρήματα αυτά είναι ικανά να ελαφρύνουν τη φοβερή ύφεση και να κινήσουν την Οικονομία. Πρέπει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι η επίπτωση της

“

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΜΠΑΙΝΕΙ ΣΤΟΝ

ΣΩΣΤΟ ΔΡΟΜΟ,

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΡΧΙΖΕΙ
ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΤΑΙ
ΚΑΙ Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΤΙΔΡΑ
ΘΕΤΙΚΑ: ΠΑΡΑΓΕΙ
ΚΑΙ ΕΞΑΓΕΙ.

Μόνο οι
κυβερνήσεις
ευρείας πολιτικής
συνεργασίας και
η απομόνωση των
οπισθοδρομικών
πολιτικών θα
επιτρέψουν τις
μεταρρυθμίσεις.

ύφεσης ήταν τόσο μεγάλη τα προηγούμενα χρόνια, ακριβώς για τον λόγο ότι το Δημόσιο δεν πλήρωνε κανέναν προμηθευτή του. Σε μια κρατικοδίαιτη Οικονομία, το γεγονός αυτό και μόνο είναι ικανό να προκαλέσει καραμπινάτη ύφεση. Και την προκάλεσε.

Εκτός όμως από τα 9,3 δισ. ευρώ που θα εισρεύσουν για να πληρωθούν οι υποχρεώσεις του Δημοσίου προς ιδιώτες, αναμένεται ότι το 2013 θα εισρεύσει και χρήμα για επενδύσεις. Ελλήνων και ξένων επιχειρηματιών, όμως, χρήμα, που βρίσκεται κυρίως στο εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια έφυγαν από τη χώρα περισσότερα από 100 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των τραπεζιτών. Έφυγαν, διότι φοβούνταν την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος, την αυθαίρετη αρπαγή των καταθέσεων από το κράτος, την εγκατάλειψη του ευρώ και την επιστροφή στη δραχμή. Οι κίνδυνοι αυτοί, αν δεν έχουν εκλείψει πλήρως, σε κάθε περίπτωση έχουν σχεδόν εκμηδενισθεί. Η Ευρώπη απέδειξε –και αποδεικνύει διαρκώς– ότι κάνει τα πάντα για να κρατήσει την Ελλάδα στην Ευρωζώνη. Συνεπώς, ο κίνδυνος της δραχμής δεν είναι πλέον ορατός. Επίσης η Ευρώπη έχει αποδείξει ότι θεωρεί το ελληνικό τραπεζικό σύστημα μέρος του Ευρωσυστήματος και ότι θα το στηρίξει με όσα κεφάλαια χρειαστούν, ώστε να μην καταρρεύσει. Εξάλλου όλα αυτά τα χρόνια χρηματοδοτεί τις τράπεζες με ρευστότητα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και δεν υπήρξε μία ημέρα που τα ATM να μην έδιναν λεφτά. Ο κίνδυνος κατάρρευσης του τραπεζικού συστήματος, λοιπόν, έχει επίσης εκλείψει.

Την αυθαιρεσία του ελληνικού κράτους ποτέ δεν πρέπει να την υποτιμούμε, αλλά απ' ό,τι φαίνεται δεν θα φτάσει ποτέ στο σημείο να αγγίζει τις καταθέσεις, πέραν της αύξησης των φόρων επί των τόκων σε 15% από 10%, την οποία ήδη ανακοίνωσε. Και αυτό διότι αν τολμήσει να το κάνει, γνωρίζει ότι η έκρηξη βίας θα διαλύσει αυτόματα τη χώρα. Άρα ούτε αυτός ο κίνδυνος είναι μεγάλος.

Υπό τις συνθήκες αυτές, οι τραπεζίτες εκτιμούν ότι θα αρχίσει η επάνοδος των καταθέσεων, αφού αυτοί που έβγαλαν τα λεφτά τους στο εξωτερικό δεν εισπράττουν καθόλου τόκο, ενώ τα επιτόκια στις ελληνικές τράπεζες είναι δελεαστικά.

Η επιστροφή των καταθέσεων –εκτιμάται ότι θα

επιστρέψουν περί τα 15 δισ. ευρώ φέτος– θα διευκολύνει τις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις αλλά θα τονώσει και την κατανάλωση.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Πέραν όμως των καταθέσεων, θεωρούμε ότι θα εισρεύσει χρήμα για επενδύσεις εξαιτίας των μεταρρυθμίσεων (των λίγων που έγιναν) και των πολλών που ελπίζουμε να γίνουν. Η μείωση των μισθών, η ελαστικοποίηση της εργασίας, η κατάργηση (αδίκως) όλων των εργασιακών δικαιωμάτων, το άνοιγμα των επαγγελματιών και των Αγορών, η μείωση της γραφειοκρατίας, το σταθερό φορολογικό περιβάλλον είναι παράγοντες που προσελκύουν ξένες επενδύσεις. Ιδίως τώρα, που δεν υπάρχει πλέον τόσο έντονος ο κίνδυνος της αλλαγής νομίσιματος.

Μέχρι στιγμής δεν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για αγορές ελληνικών επιχειρήσεων από ξένους, ούτε για αγορές γης ή ξενοδοχείων. Όμως η εκτίμηση των ειδικών της Αγοράς είναι ότι οι ξένοι περίμεναν να δουν «πού θα κάτσει το πράγμα» για να αγοράσουν. Και τώρα –λένε οι ειδικοί– «το πράγμα έκατσε: πιάσαμε πάτο», οι τιμές υποχώρησαν όσο ήταν να υποχωρήσουν, τώρα αρχίζει το ενδιαφέρον των ξένων και μεταφράζεται σε πράξη, δηλαδή σε αγορές. Δεν τις είδαμε ακόμη, αλλά εκτιμάται ότι θα τις δούμε το 2013.

Ο τρίτος δρόμος εισροής χρήματος θα είναι φέτος οι εισαγωγές συναλλάγματος από τον τουρισμό, τη Ναυτιλία και τις εξαγωγές. Η ύφεση περιορίσε τις εισαγωγές, πολλοί παραγωγοί που στηρίζονταν στην εγχώρια Αγορά τώρα κατάφεραν να αρχίσουν τις εξαγωγές, ο τουρισμός προβλέπει μία ακόμη καλή χρονιά, η Ναυτιλία, παρά τα προβλήματα της, θα συνεχίσει να φέρνει χρήμα στη χώρα.

Συνολικά, λοιπόν, η επιστροφή καταθέσεων, οι ξένες επενδύσεις, οι εξαγωγές και οι πληρωμές των οφειλών του Δημοσίου σε ιδιώτες αναμένεται να φέρουν χρήμα και ρευστότητα στην Αγορά.

Αυτό και μόνο αρκεί για να αλλάξει το «οικονομικό κλίμα». Ο Φρίντμαν είχε πάρει το Νόμπελ Οικονομίας επειδή είπε (περίπου) ότι η κατανάλωση εξαρτάται από τις προσδοκίες για το μελλοντικό εισόδημα. Αν κάποιος πιστεύει ότι στους επόμενους μήνες δεν θα έχει αύξηση ει-

σοδήματος, περιορίζει τη σημερινή του κατανάλωση. Αν όμως πιστεύει ότι τα πράγματα θα πάνε καλύτερα, αυξάνει την κατανάλωσή του. Αυτό θα συμβεί φέτος. Με κάποια πρώτα χρήματα να μπαίνουν στην εγχώρια Αγορά, το κλίμα θα αλλάξει και θα αυξηθούν η κατανάλωση και οι επενδύσεις.

Αν λοιπόν φέτος έχουμε αύξηση της κατανάλωσης των εγχώριων αποταμιεύσεων και των επενδύσεων, σημαίνει ότι θα έχουμε αύξηση του εισοδήματος, δηλαδή του Α.Ε.Π. Και αν έχουμε αύξηση του Α.Ε.Π., σημαίνει ότι θα έχουμε ανάπτυξη.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΓΚΑΖΟΝ

Ένας από τους μύθους που επικρατούν στην Ελλάδα, είναι ότι μια Οικονομία που δεν παράγει τίποτα, δεν μπορεί να επιβιώσει. Και θεωρούν οι υποστηρικτές αυτής της άποψης, ότι η Ελλάδα δεν παράγει τίποτα. Λάθος μεγάλο! Η Ελλάδα παράγει και έχει τη δυνατότητα να παράγει, αν όχι τα πάντα, πάντως πάρα πολλά από τα βασικά και αναγκαία προϊόντα. Η αλήθεια είναι ότι εγκατέλειψε την παραγωγή για δεκαετίες, εξαιτίας κυρίως των επιδοτήσεων και της εσφαλμένης αντίληψης που επικρατούσε στο πολιτικό σύστημα και η οποία πέρασε στην κοινωνία, ότι οι επιδοτήσεις είναι δώρο για να αγοράζουμε Porsche και Mercedes (πράγμα το οποίο κάναμε, φυσικά, χωρίς μέτρο).

Τώρα όμως η παραγωγή άρχισε να αυξάνεται. Χιλιάδες νέοι επιστρέφουν στην αγροτική παραγωγή, Έλληνες κερδίζουν πολλά διεθνή χρυσά βραβεία σε διαγωνισμούς σχεδιασμού συσκευασιών τροφίμων, ξαφνικά οι ελληνικοί χυμοί και τα αναψυκτικά κερδίζουν μερίδιο Αγοράς στο εσωτερικό και εξαγονται στις διεθνείς Αγορές.

Η Ελλάδα είναι αλήθεια πως συνιστά μια «ρηχή» Οικονομία. Για να το δούμε εικονικά, η ελληνική Οικονομία μοιάζει με το χορτάρι –το χορτάρι– μέσα σε δάσος με βελανιδιές. Το χορτάρι είναι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι ελαφριές βιομηχανίες, οι εμπορικές επιχειρήσεις, οι παροχές υπηρεσιών. Οι βελανιδιές είναι οι βαριές βιομηχανίες, όπως αυτές της Γερμανίας ή της Γαλλίας. Αν το δάσος πιάσει φωτιά,

θα καούν όλα. Και οι βελανιδιές και το χορτάρι. Όμως με την πρώτη βροχή το χορτάρι ξαναφύτρώνει ενώ οι βελανιδιές θέλουν δεκαετίες για να ξαναγίνουν όπως ήταν. Έτσι λειτουργεί η ελληνική Οικονομία. Με την ύφεση διαλύθηκε. Με την πρώτη χρηματοδότηση θα ξαναανθίσει. Αν αυτό που συνέβη εδώ, συνέβαινε σε μια χώρα με βαριά βιομηχανία, εκεί θα έπαιρνε δεκαετίες για να συνέλθει. Η ελληνική Οικονομία μπορεί να συνέλθει μέσα σε δυο με τρία χρόνια, όπως καταστράφηκε μέσα σε μια τριετία.

Οι κλάδοι που θα φέρουν την ανάπτυξη είναι γνωστοί. Ο τουρισμός, πρώτος και καλύτερος, έχει πάρα πολλά και σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης. Τόσο ο παραδοσιακός τουρισμός όσο και ειδικές κατηγορίες, όπως η Κρουαζιέρα, ο συνεδριακός τουρισμός, ο τουρισμός υγείας, ο καταδυτικός, ο γαστριμαργικός κ.λπ. Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να ξεχάσουμε το βλακώδες και καταστροφικό σύνθημα του

Ο γεωργικός τομέας

έχει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης, σε επίπεδο παραγωγής, συσκευασίας, μάρκετινγκ και εξαγωγών.

“

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ,
ΟΙ ΞΕΝΕΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ,
ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ
ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ ΘΑ
ΦΕΡΟΥΝ ΧΡΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ.

“

Η ΠΑΡΑΜΙΚΡΗ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΘΑ ΦΕΡΕΙ ΠΟΛΥ
ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ
ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΙΣ
ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΜΕΤΟΧΩΝ.

Κ.Κ.Ε., που δυστυχώς υιοθέτησε ο Ανδρέας Παπανδρέου, ότι «δεν θα γίνουμε τα γκαρσόνια της Ευρώπης». Ο υποτιμητικός αυτός χαρακτηρισμός καταδίκασε τον τουρισμό, την πιο πολλά υποσχόμενη βιομηχανία της χώρας, τότε και τώρα και πάντα, σε υπανάπτυξη.

Ο γεωργικός τομέας έχει επίσης τεράστια περιθώρια ανάπτυξης. Όχι μόνο σε επίπεδο παραγωγής, αλλά κυρίως σε επίπεδο συσκευασίας, μάρκετινγκ και εξαγωγών. Τα τριάντα τελευταία χρόνια, οι Ιταλοί έπαιρναν το ελληνικό λάδι, το συσκευάζαν σε μικρά και χαριτωμένα μπουκαλάκια και το πωλούσαν για ιταλικό. Έτσι έκλεισαν όλα τα δίκτυα πωλήσεων για τους Έλληνες, που κάθονταν στο καφενείο και έπαιρναν την επιδότηση. Όμως αυτό τελειώνει φέτος. Όλοι έχουμε παρατηρήσει πόσο έχουν αυξηθεί τα συσκευασμένα λάδια από νέους παραγωγούς – ή μάλλον την αύξηση των νέων συσκευασιών, επειδή η παραγωγή υπήρχε πάντα. Οι εξαγωγές είναι ακόμη δύσκολες. Όταν όλα τα Delicatessen του Λονδίνου είναι γεμάτα από ιταλικά προϊόντα, είναι δύσκολο να μπει εκεί το ελληνικό λάδι, όσο καλό και φθινό κι αν είναι. Οι πόρτες των ευρωπαϊκών super markets και delicatessen «ανοίγουν δύσκολα», αλλά όταν ανοίξουν, η ζήτηση είναι τεράστια.

Το ίδιο ισχύει για όλες τις άλλες Αγορές, τις τεράστιες Αγορές της Κίνας, της Ινδίας, της Ρωσίας, της Λατινικής Αμερικής, του αραβικού κόσμου. Οι Έλληνες έχουν παραγωγή· δεν έχουν διεθνές marketing και πρόσβαση στα ξένα δίκτυα. Όμως η διακοπή των επιδοτήσεων και του εύκολου χρήματος, η ανάγκη για φρέσκο χρήμα που υπάρχει μόνο στο εξωτερικό και η παγκοσμιοποίηση θα μας ευνοήσουν.

Πέραν αυτών, οι αγροτικές βιομηχανίες και οι βιομηχανίες τροφίμων, οι εταιρείες παραγωγής ενέργειας, οι φαρμακοβιομηχανίες (που διαλύθηκαν λόγω των χρεών του Δημοσίου), τα ορυκτά και τα μεταλλεία, οι υπηρεσίες κάθε είδους, οι κατασκευαστικές εταιρείες, εφόσον ανοιχτούν σε ξένες Αγορές, αλλά κι ένα τεράστιο πλήθος από ελαφρές βιομηχανίες που παράγουν από καλλυντικά (π.χ. Κορρές και Arivita) μέχρι στρώματα (Cocomat) και αναψυκτικά (Λουξ) ή Σόγια (Soya Hellas), για να αναφέρουμε απλώς ενδεικτικά ελάχιστες από αυτές, μπορούν να φέρουν άμεσα την ανάπτυξη. Το ίδιο μπορεί να γίνει ακόμη και με τις υψηλές τεχνολογίες, αφού διαπιστώνουμε ότι Έλληνες γράφουν software και φτιάχνουν applications για ταμπλέτες που έχουν διεθνή επιτυχία.

Είναι δύσκολο να σκεφθεί κανείς πόσοι είναι οι κλάδοι και ακόμη περισσότερο πόσες είναι οι επιχειρήσεις που θα μπορούσαν να στηρίξουν την ανάπτυξη στην Ελλάδα. Είναι όμως πολλοί. Και είναι αυτοί που αναπτυσσόμενοι θα απορροφήσουν την ανεργία, που πλέον δεν μπορεί και δεν πρέπει να απορροφά το Δημόσιο.

ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Εφόσον ξεκινήσει η ανάπτυξη, μπορεί κανείς να περιμένει μια νέα άνθηση του Χρηματιστηρίου, η οποία μπορεί αρχικά να ξεκινήσει με λίγες δυνατές εταιρείες και χωρίς τις τράπεζες, αλλά στη συνέχεια να γενικευθεί. Όσον αφορά στις τράπεζες, ο τρόπος κεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών αναμένεται να καθορίσει το τι θα συμβεί στους μετόχους τους και κατά συνέπεια στη χρηματιστηριακή τους πορεία. Όμως, αν για παράδειγμα αποφασίσουν κάποιες μεγάλες ξένες τράπεζες να συμμετάσχουν στις αυξήσεις κεφαλαίου των ελληνικών

τραπεζών, ποια θα είναι η πορεία των τιμών των μετοχών τους; Φυσικά προς τα επάνω. Απλώς το αν θα μπου οι ξένοι στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και αν θα αγοράσουν έτσι «κοψοχρολιά» το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, είναι μια πληροφορία που θα τη μάθουμε αφού έχει ήδη γίνει η εξαγορά.

Η άνοδος του χρηματιστηρίου, πάντως, είναι πάρα πολύ πιθανή το 2013, καθώς η Αγορά προεξοφλεί την ανάπτυξη έξι περίπου μήνες πριν ξεκινήσει και γίνει αντιληπτή στους εθνικούς λογαριασμούς. Ήδη από το Φθινόπωρο του 2012 το Χρηματιστήριο της Αθήνας έχει να επιδείξει σημαντικότερες αυξήσεις στις τιμές ορισμένων μετοχών αλλά και μια υπολογίσιμη αύξηση του Γενικού Δείκτη. Εφόσον δεν υπάρξει κάποια νέα μεγάλη ανατροπή, η αύξηση αυτή αναμένεται να επιταχυνθεί το 2013. Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι τιμές των ελληνικών μετοχών έχουν συμπιεσθεί σε βαθμό πολύ μεγαλύτερο από αυτόν που δικαιολογούν τα βασικά μεγέθη των επιχειρήσεων. Η παραμικρή προοπτική βελτίωσης της Οικονομίας θα φέρει ενδεχομένως πολύ μεγαλύτερη αύξηση στις τιμές των ελληνικών μετοχών. Για τους τολμηρούς, λοιπόν, το 2013 θα είναι έτος μεγάλου ρίσκου, αλλά πιθανότατα και πολύ μεγάλων κερδών.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΠΛΟΚΗ

Ένα πρόβλημα υπάρχει μόνο: το πολιτικό σύστημα και η δημόσια Διοίκηση. Ο μόνος κίνδυνος που υπάρχει για τη χώρα ήταν και είναι ο συνδυασμός ανήθικων και ανίκανων πολιτικών και γραφειοκρατών. Αυτοί, σε συνδυασμό με τους «διαπλεκόμενους» επιχειρηματίες, κράτησαν και κρατούν τη χώρα πίσω. Όπως όμως φαίνεται μέχρι σήμερα, το πρόβλημα έχει γίνει πλέον αντιληπτό, τόσο μέσα στην χώρα όσο και στην Ευρώπη, η οποία πιέζει ασφυκτικά για να αλλάξει αυτό το καθεστώς. Και μάλλον θα αλλάξει, αφού οι πολίτες δεν ανέχονται πλέον ούτε σκάνδαλα, ούτε ημέτερους και ρουσφέτια. Αντιδρούν σ' αυτά με οργή, πολύ περισσότερο απ' όσο αντιδρούν στα σκληρά μέτρα της λιτότητας. Και αυτό διότι αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα και επιθυμούν την αλλαγή της χώρας. Θέλουν αν ξεφύγουν από τη Με-

Οι λαϊκές αντιδράσεις πυροδοτούνται από τις ψεύτικες υποσχέσεις των πολιτικών, ότι υπάρχει εναλλακτική λύση για την Οικονομία. Δεν λένε όμως ότι η αναγκαστική εγκατάλειψη του ευρώ και η επιστροφή στη δραχμή θα ήταν το κόστος αυτών των επιλογών.